

Esimerkkejä tuottajaorganisaation säännöistä:

Alla on pohja, jota voi hyödyntää tuottajaorganisaation sääntöjä laadittaessa. Se on muokattavissa kaikille maataloustuotteille. Huomioitavaa on, että hedelmä- ja vihannessektorin vaatimukset ovat tiukemmat ja tarkemmat. Maito- ja maitotuotealan tuottajaorganisaatioille on muiden alojen tuottajaorganisaatioista poikkeavia vaatimuksia.

X (OY/OSK) TUOTTAJAORGANISAATION SÄÄNNÖT

Vahvistettu yhtiökokouksessa xx.yy.zzzz

1 § Perustajajäsenet

X tuottajaorganisaation perustavat x1, x2 ja x3... tuottajajäsenet.

2 § Tuottajaorganisaation tiedot

X tuottajaorganisaatio (jäljempänä X) on rekisteröity osakeyhtiö/ osuuskunta(xxxxxxx-x).

-

3 § Tehtävät ja tarkoitus (toiminnot esimerkiksi, ei tyhjentävä listaus)

X:n toiminnan tarkoituksena on vahvistaa jäsentensä vilja-, öljy- ja valkuaiskasvien (tai minkä tahansa maataloustuotteen asetuksen EU N:o 1308/2013 liitteen 1 tuotteista) tuotannon kilpailukykyä parantamalla jäsenten neuvottelu- ja markkina-asemaa, sekä tuotantopanosten että satotuotteiden kaupassa.

X voi ottaa myyntiin tuotteita myös tuottajilta tai toimittajilta, jotka eivät kuulu tuottajaorganisaatioon. Tämä koskee ainoastaan tuotteita, jotka eivät kuulu X:n tuotantosuunnitelmaan tai joiden jäseniltä saatava toimitusmäärä ei ole riittävä. Jäsenen tuotanto on kuitenkin aina etusijalla.

X:n yhtiökokouksen nimittämä hallitus päättää vuosittaisten toimintaohjelmien sekä niiden mahdollisten muutosten laatimisesta ja esittämisestä Ruokavirastolle. X:n yhtiökokouksen nimittämä hallitus vastaa myös toimintaohjelmien toimeenpanosta.

-

4 § X:n toiminnan tavoitteet

X:n tavoitteet ovat tuotannon suunnittelu kysyntää vastaavaksi, tuotannon myynti ja markkinointi sekä viljelymenetelmien, tuotteiden laadun ja tuotannon kannattavuuden kehittäminen sekä muut tuotantoon liittyvät asiat. Tuottajaorganisaation säännöt täydentävät Oy:n/ osuuskunnan yhtiöjärjestyksen sääntöjä, jolloin niitä ei tarvitse ilmoittaa kaupparekisteriin.

5 § Jäseneksi ottaminen

X:n jäsenenä voi olla tuottaja, joka ammattimaisesti viljelee osakeyhtiön/ osuuskunnan toiminta-alueella ja yhtiön tuotantosuunnitelman mukaisia tuotteita. Tuottajaorganisaation jäseneksi voidaan hyväksyä myös

muita kuin hyväksytyjä tuotteita viljeleviä tuottajajäseniä lain maatalouden markkinajärjestelystä (999/2012) 12 b–d § ja valtioneuvoston asetuksen tuottajaorganisaatioista (85/2023) 1 ja 3 § mukaisin ehdoin.

Jäsenyyshakemus jätetään kirjallisena X:n hallitukselle, joka päättää jäseneksi hyväksymisestä. Allekirjoittamalla jäsen sopimuksen, jäsen sitoutuu noudattamaan X:n sääntöjä, jotka liittyvät tuotantoilmoitusveloitteeseen, tuotantoon, kaupan pitämiseen ja ympäristönsuojeluun. Allekirjoittamalla jäsen sopimuksen jäsen sitoutuu myös suorittamaan sääntöjen mukaiset maksut X:lle ja tuottajaorganisaation toimintarahastolle.

6 § Jäsenen jäsenyys toisessa tuottajaorganisaatiossa

Jäsen ei voi X:n tuotteiden tuotannon osalta liittyä toiseen asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaiseen tuottajaorganisaatioon, mutta voi käydä tuottajaorganisaation sopimusten ulkopuolisilla erillä kauppaa muiden kaupallisten toimijoiden kanssa.

7 § Jäsenen velvollisuudet

X:n jäsen sitoutuu:

1. Toimimaan X:n sääntöjen edellyttämällä tavalla
2. Suorittamaan hallituksen päättämät maksut X:lle ja sen toimintarahastolle
3. X:n kanssa vuosittain laadittuun (tuotanto-/ kauppa) sopimukseen, joka perustuu X:n hallituksen hyväksymään tuotanto- ja markkinointisuunnitelmaan
4. Noudattamaan vuosittaisessa tuotantosopimuksessa määritellyjä yksityiskohtaisia ehtoja mm. viljalajin, viljelyalan, lajikkeen, tuotantotavan sekä muiden erikseen määriteltävien ehtojen osalta
5. Noudattamaan toiminnassaan ympäristönsuojelulain (527/2014), luonnonsuojelulain (9/2023), vesilain (587/2011), vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) Sekä EU:n ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1384/2022) sekä EU:n viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta annetun Valtioneuvoston asetuksen (65/2023) säännöksiä ehtoja
6. Myymään sopimusmäärän X:n kautta. Jäsen voi kuulua toimittamansa tuotteen osalta vain yhteen tuottajaorganisaatioon.
7. Antamaan X:n pyytämät tiedot vilja-, öljy- ja valkuaiskasvien (tai muiden maataloustuotteiden) pinta-aloista ja sadoista sekä sopimuksessa määriteltävien muiden ehtojen toteutuksesta ja mahdollisia muita mm. tilastointia varten tarvittavia tietoja. Jäsenten antamien tietojen yhteenvetoja voidaan käsitellä X:n järjestämissä kokouksissa. (Voidaan käyttää myös tuotantoilmoitusvelvoite termiä)

8. Antamaan X:lle oikeuden siitä etukäteen ilmoittamatta, tarkastaa tuotantoa, sadonkorjuuta, varastointia ja kauppakunnostusta sekä kirjanpitoa tämän X:ää koskevien tuotteiden osalta.
9. Ilmoittamaan viipymättä X:n hallitukselle, mikäli ei kykene suoriutumaan tekemänsä sopimuksen velvoitteista. Poikkeuksen tehtyihin sopimuksiin voi myöntää ainoastaan X:n hallitus
10. Toimittamaan X:n tilastointitarkoituksiin pyytämät tiedot. X on puolestaan velvollinen toimittamaan tietoja Ruokavirastoon EU-raportointia varten.

8 § Sääntöjen ja määräysten rikkomusten seuraamukset

Sääntörikkomukset käsittelee X:n hallitus. Hallitus voi lievissä sääntörikkomuksissa antaa huomautuksen tai kirjallisen varoituksen rikkojalle. Vakavissa sääntörikkomuksissa hallitus on velvollinen ottamaan harkintaan jäsenen erottamisen.

Jäseniltä perittävät maksut voidaan eräpäivän jälkeen periä automaattisesti viljelijältä ilman eri päätöstä. Mikäli jäsen rikkoo 7 § mukaisia velvoitteita eikä hallitukselle ole annettu tästä hyväksyttävää selitystä, on X oikeutettu perimään jäseneltä sopimusmäärän arvon /arvon (?)kertaisena/vahingosta aiheutuneen määrän koskien toimittamatta jääneen sadon määrää. Jäsenen ja X:n välillä solmitun viljelysopimuksen rikkomisesta jäsen on velvollinen korvaamaan yhtiölle aiheutuneet lisäkulut, jotka vähennetään asianomaiselle jäsenelle suoritettavasta myynnin tilityksestä tai laskutetaan sopimuskauden loppuun mennessä.

Jäsen voidaan erottaa, jos hän (lista on esimerkinomainen, ei-tyhjentävä listaus):

1. ei toimi X:n sääntöjen tai tuottajaorganisaatioiden toiminnalle asetettujen säädösten mukaisesti
2. ei saamastaan kirjallisesta varoituksesta huolimatta, asetettuun määräaikaan mennessä, suorita maksujaan X:lle
3. viljelytoimintaa lopettamatta luopuu osittain tai kokonaan käyttämästä X:n palveluksia
4. aiheuttaa X:lle huomattavaa vahinkoa tai muutoin toimii X:n etujen ja tarkoituksien vastaisesti
5. asetetaan konkurssiin tai henkilöjäsenelle määrätään edunvalvoja
6. ei allekirjoita tuotantosopimusta X:n kanssa
7. tuottajajäsen liittyy toiseen tuottajaorganisaatioon, joka pitää kaupan samoja tuotteita kuin X tuottajaorganisaatio

Jäsenen erottamisesta päättää X:n hallitus. Erottamispäätös voidaan saattaa X:n yhtiökokouksen tutkittavaksi.

Riidat jäsenen ja X:n välillä ratkaistaan ensisijaisesti neuvottelemalla. Jos asiasta ei päästä neuvotteluihin yhteisymmärrykseen, ratkaistaan riita välimiesmenettelyssä, siten kuin välimiesmenettelystä annetussa laissa (967/1992) säädetään/ käräjäoikeudessa.

9 § Jäsenen eroaminen

Jäsen voi erota jäsenyydestä aikaisintaan vuoden kuluttua jäseneksi ottamisesta. Eroava jäsen ei voi ilman X:n hallituksen antamaa suostumusta vapautua käynnissä olevasta toimintaohjelmasta johtuvista

velvoitteistaan niin kauan kuin toimintaohjelmaa toteutetaan. Jäsenyysopimuksen irtisanomisesta tulee ilmoittaa X:n hallitukselle kirjallisesti, jolloin irtisanominen tulee voimaan puolen vuoden kuluttua. Jäsenyydestä eroaminen ei saa kestää yli 6 kuukautta pois lukien toimintasuunnitelman velvoitteet.

Mikäli jäsen eroaa tuottajaorganisaatiosta, tulee hänen palauttaa omistuksessaan tai hallinnassaan oleviin tiloihin kohdistuneet X:n rahoittamat investoinnit niiden käyväällä arvolla, jonka on arvioinut riippumaton tarkastaja.

10 § Äänivallan rajoittaminen

Tuottajaorganisaation yksittäisen jäsenen äänivallan ei (tulisi) saa olla enempää kuin 10 % (hedelmä/vihannes-alan tuottajaorganisaatioissa 50 %) jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä. Äänivaltaa laskettaessa yksittäisen jäsenen tai osakkaan äänivaltaan katsotaan kuuluvaksi tämän suora ja välillinen omistus tuottajaorganisaatiossa. Muut kuin tuottajajäsenet eivät voi pitää hallussaan yli 49 prosenttia äänivallasta tuottajaorganisaatiossa.

11 § Kirjanpito- ja budjettisäännöt

Tuottajaorganisaation hallitus vastaa X:n kirjanpito- ja budjettivelvollisuuksista. X säilyttää kirjanpitonsa valvontaa varten vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä siten kuin kirjanpitolaissa säädetään (1336/1997). X säilyttää tarkastusta varten tuotteiden siirtymisestä tehdyt tositteet (esimerkiksi laskut, kuitit ja muut tositteet sekä tilitykset tuottajille), joista käyvät ilmi myydyt tuotteet, tuotteiden määrä ja arvo.

X pitää sellaista kirjanpitoa, että siitä voidaan vuosittain tunnistaa, tarkastaa ja varmentaa toimintarahastoon liittyvät menot ja tulot sekä järjestää kirjanpitonsa siten, että tuen myöntämisen ja maksamisen edellytysten sekä tuen käytön valvominen on vaikeuksitta mahdollista. (KA 543/2011 Art. 52).

12 § Sääntöjen muuttaminen

Näiden sääntöjen muuttamisesta päättää X:n yhtiökokous/ osuuskunnan kokous. Päätös on pätevä vain, jos vähintään kaksi kolmasosaa yhtiökokouksessa/ osuuskunnan kokouksessa edustettuina olevista äänistä ja osakkeista kannattaa muutosta, ellei laissa tai näissä säännöissä jostakin asiasta toisin määrätä.

13 § Muut säännöt

- Lisäksi voidaan sopia:
- keitä voivat olla muut kuin tuottajajäsenet
- säännöistä, jotka varmistavat, että tuottajajäsenet voivat demokraattisella tavalla valvoa organisaatiotaan ja sen päätöksentekoa, tilinpäätöstä ja talousarviota
- mitkä toimet/ tehtävät TO voi halutessaan ulkoistaa ja ostaa muilta toimijoilta

miten toimitaan tilanteissa, jos TO:n hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty, esim. jos liikevaihto laskee tai tuottajamäärä vähenee.

